

Şile (İstanbul) Su Ürünleri Kooperatifi ve Balıkçıların Sosyo-Ekonomik Yapısı

Kadir DOĞAN, Tuğrul Zahit ALIÇLI

*İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi, Yetiştiricilik Bölümü,
Ordu Cad., No: 200, 34470 Fatih-İstanbul*

E.mail : kadogan@istanbul.edu.tr

Balıkçılık Sektörü

- Su ürünleri yüksek protein, yüksek enerji, mineral maddeler, birçok vitamin ve sindirilebilirlik gibi özellikler açısından üstün nitelikli bir gıdadır.
- Tarım sektörünün alt sektörü olan balıkçılık sektörü, hayvansal protein ihtiyacımızın karşılanmasında önemli bir yer almaktadır.
- Balıkçılık sektörü, dünyada en çok ilerleme kaydeden gıda sektörlerinden biridir.
- İnsan beslenmesinde taşıdığı önemden dolayı her geçen yıl önemi biraz daha artmaktadır.

Balıkçılık Sektörü

- Türkiye’de toplam su ürünleri üretimi **2016** yılı verilerine göre 588.715 ton olarak gerçekleşmiştir.
- Üretimin **%57’si (335.320 ton) deniz ve iç sulardan avcılıkla**, **%43’ü (253.395 ton) ise deniz ve iç sularda kontrollü yetiştiricilikle** elde edilmiştir (TÜİK, 2016).

Balıkçılık Sektörü

- Balıkçılık sektöründe avcılık yoluyla elde edilen üretimin her aşamasında **su ürünleri kooperatiflerinin** etkin rolü ve katkısı bulunmaktadır.

Balıkçılık Sektörü

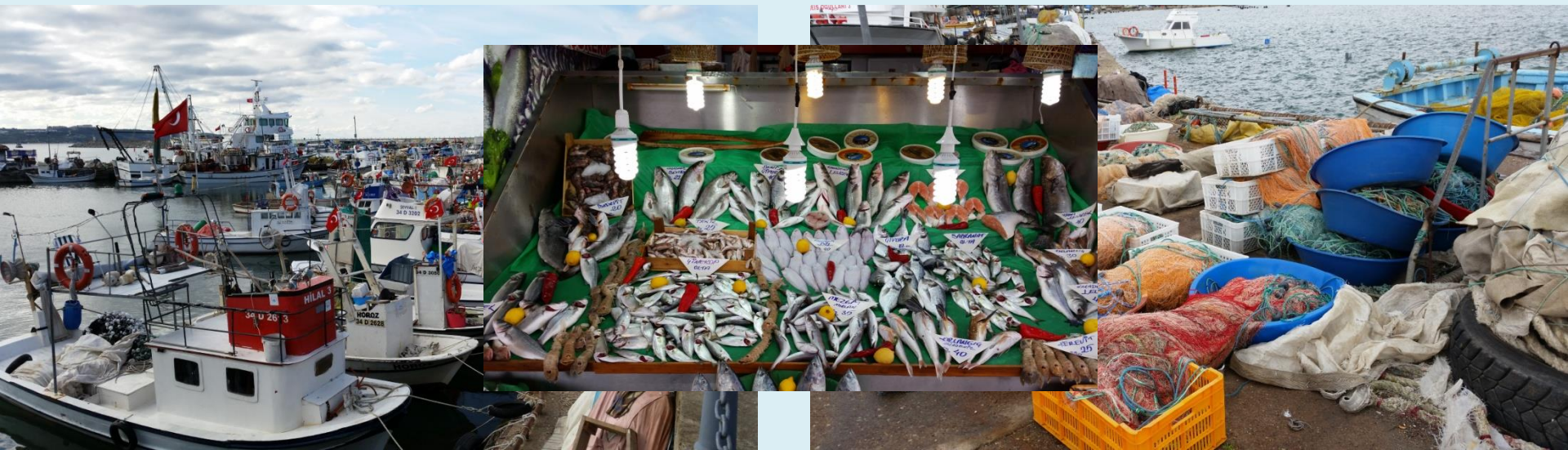
- Ülkemizin her bölgesine dağılmış üretim kaynağının olduğu yerlerde su ürünleri kooperatifleri kurulmuş ve balık avcılığı yapılmaktadırlar.
- Su ürünleri kooperatiflerine ortak olan balıkçılar başta balık avcılığı olmak üzere üretim gerçekleştirerek hem geçimlerini sağlamakta hem de ekonomiye katkıda bulunmaktadırlar.

Şile

- Şile, Marmara Bölgesinin kuzey doğusunda Batı Karadeniz sahilinde hafif kıvrımlı küçük koy ve plajların yer aldığı 60 km sahil şeridine sahip İstanbul İl'ine bağlı bir ilçedir.
- Şile'de ekonomik yapının önemli bölümü tarım, ormancılık, turizm, madencilik ve balıkçılığa dayanmaktadır.

Şile

- Özellikle 1966 yılında yapılan Şile Balıkçı Barınağı ile balıkçılık daha da canlanmıştır.
- Ancak balıkçıların örgütlenmeleri 2000 yılında **S.S. Şile Su Ürünleri Kooperatifi**'nin kurulması ile gerçekleşmiştir.

ŞİLE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ

TR

Yalıköy

Oturum açın

Jydu

Google

İstanbul Üniversitesi
SU BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

Şile

İstanbul Üniversitesi
SU BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

Şile

İstanbul Üniversitesi
SU BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

Şile

İstanbul Üniversitesi
SU BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

Şile

Çalışmanın Amacı

- Bu çalışmada ilçede faaliyet gösteren su ürünleri kooperatifi incelenerek kooperatifin idari, yönetsel, balıkçılıkla ilgili yaptığı faaliyetler ve kooperatife ortak olan balıkçıların sosyo-ekonomik yapıları ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Materyal ve Metot

- Araştırmanın materyalini Şile Su Ürünleri Kooperatifi ve kooperatife ortak balıkçılar oluşturmaktadır.

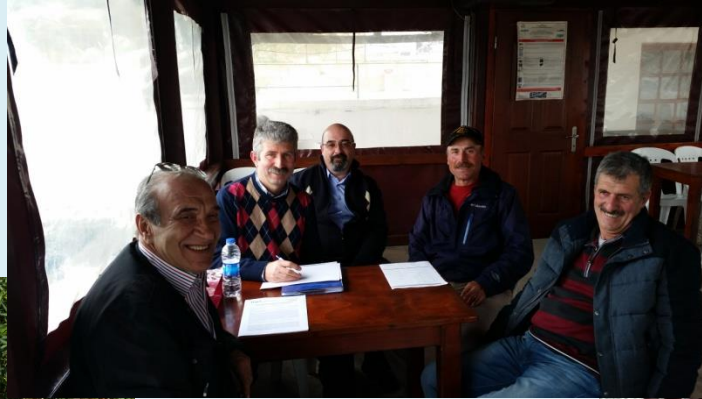

- Çalışmada, İstanbul İli Şile İlçesi'nde su ürünleri kooperatifinin yapısal ve yönetsel çalışmaları, paydaşlar arasındaki ilişkiler, avlanan su ürünlerinin pazarlanması ve sorunları, kooperatife ortak balıkçıların balıkçılık faaliyetleri ve sosyo-ekonomik yapıları incelenmiştir.

Materyal ve Metot

- Öncelikle kooperatif yönetiminden kooperatife ortak olan balıkçıların sayısı alınarak tam sayım yöntemine göre bu konuda hazırlanan anket formları 2015 Aralık ve 2016 Şubat ayı içerisinde çalışma bölgesine gidilerek balıkçılarla yüz yüze görüşülerek doldurulmuştur.

Bulgular

- Kooperatife ortak balıkçılık yapan ve geçimini balıkçılıkla sağlayan görüşmede anketlere olumlu cevap veren 44 anket değerlendirmeye alınmıştır.
- Şile Su Ürünleri Kooperatifi kurumsal olarak kooperatifçilik ilke ve sorumluluklarını yerine getiren kooperatiflerden biri olduğu tespit edilmiştir.
- Balıkçılara kooperatif olarak her türlü eğitim, danışmanlık ve balıkçılıkla ilgili bilgileri ortaklarına ulaştıran ve pazarlama konusunda da yardımcı olan bir kooperatif konumundadır.

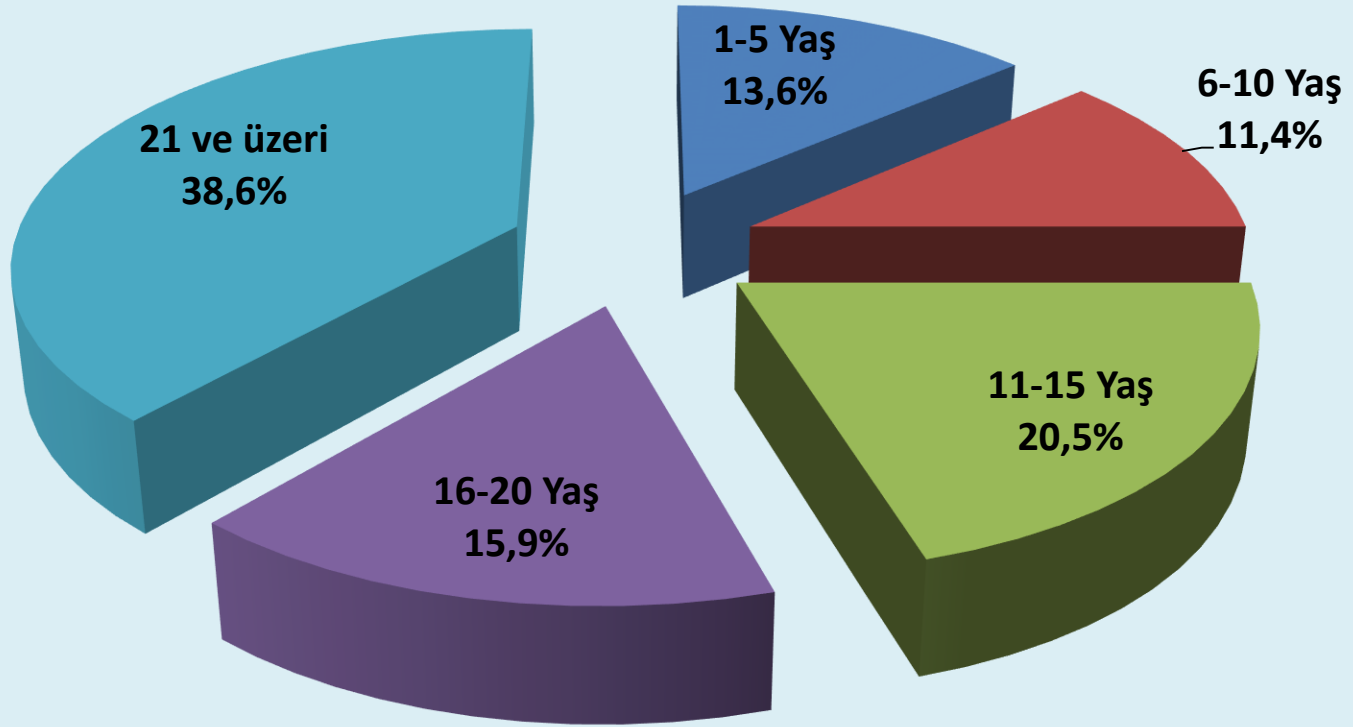

Bulgular

- Ortak balıkçıların kooperatifin yaptığı çalışmalarda %86,4'lük memnuniyetin olduğu tespit edilmiştir.
- Elde edilen bulgulara göre balıkçıların yaşları 20 ile 75 arasında değiştiği ve %36,4'lük oranda 51-56 yaş arasındakiiler çoğunluğu oluşturmaktadır.
- Bulgular ayrıntılı olarak ilerideki slaytlarda verilmiştir.

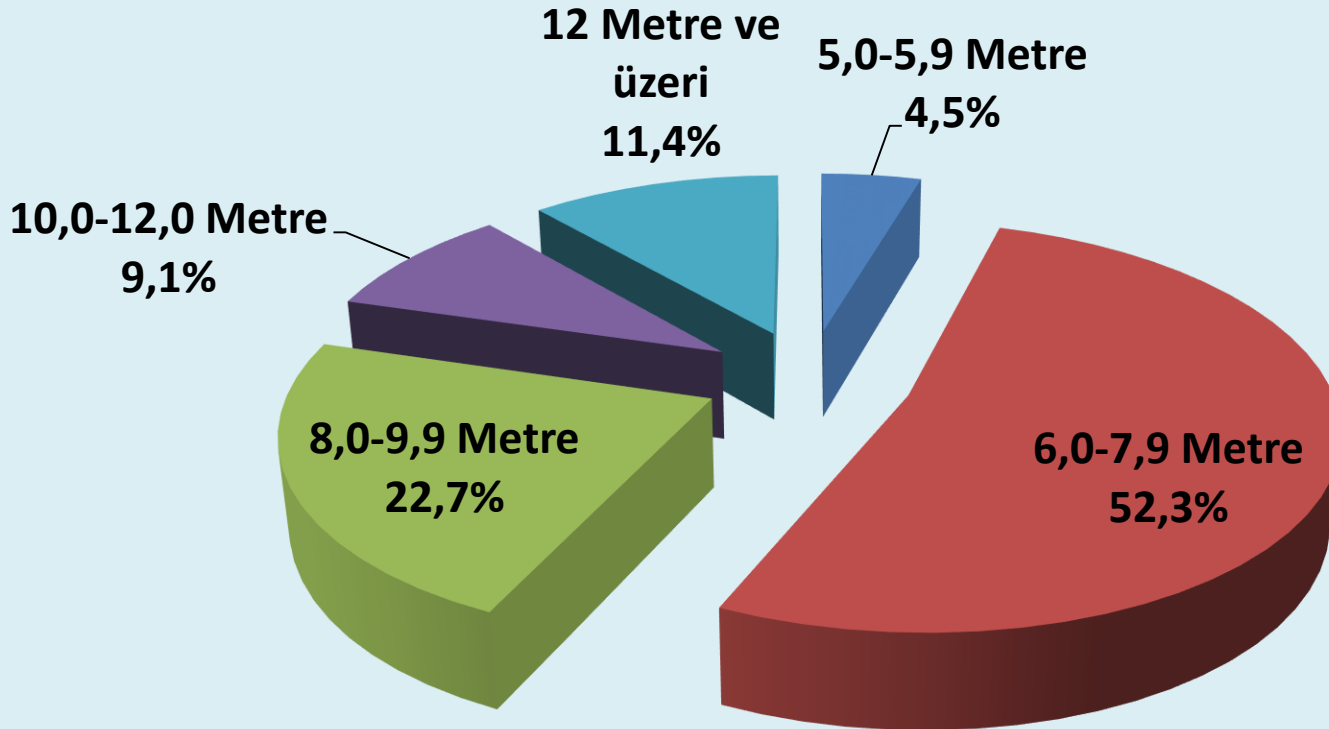

Balıkçı Tekne Yaşı

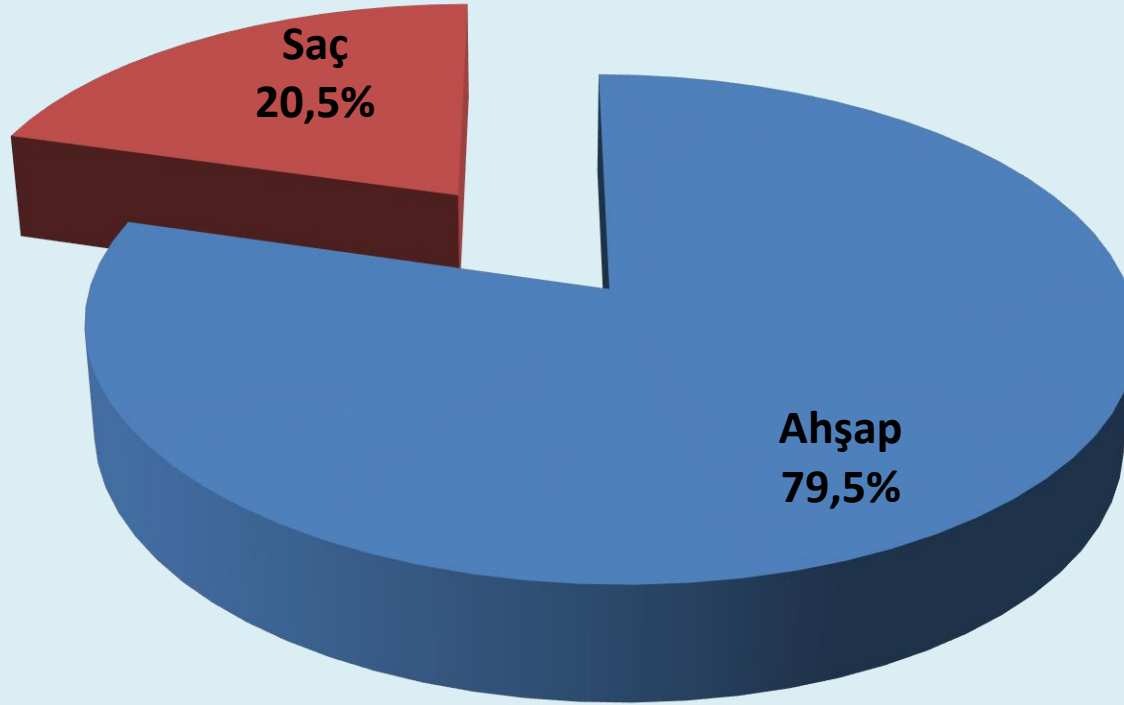

Balıkçı Tekne Boyları

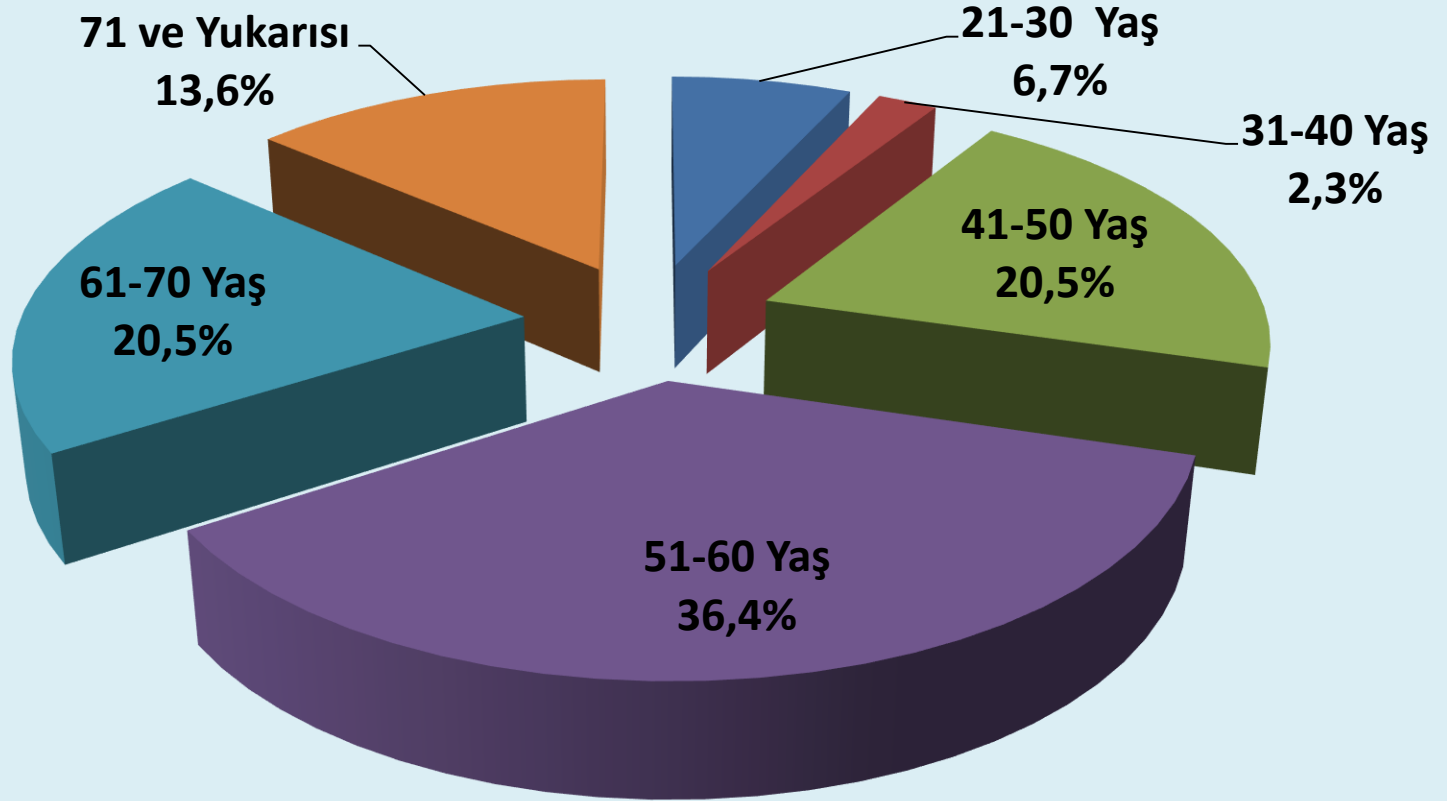

Tekne Yapım Malzemesi

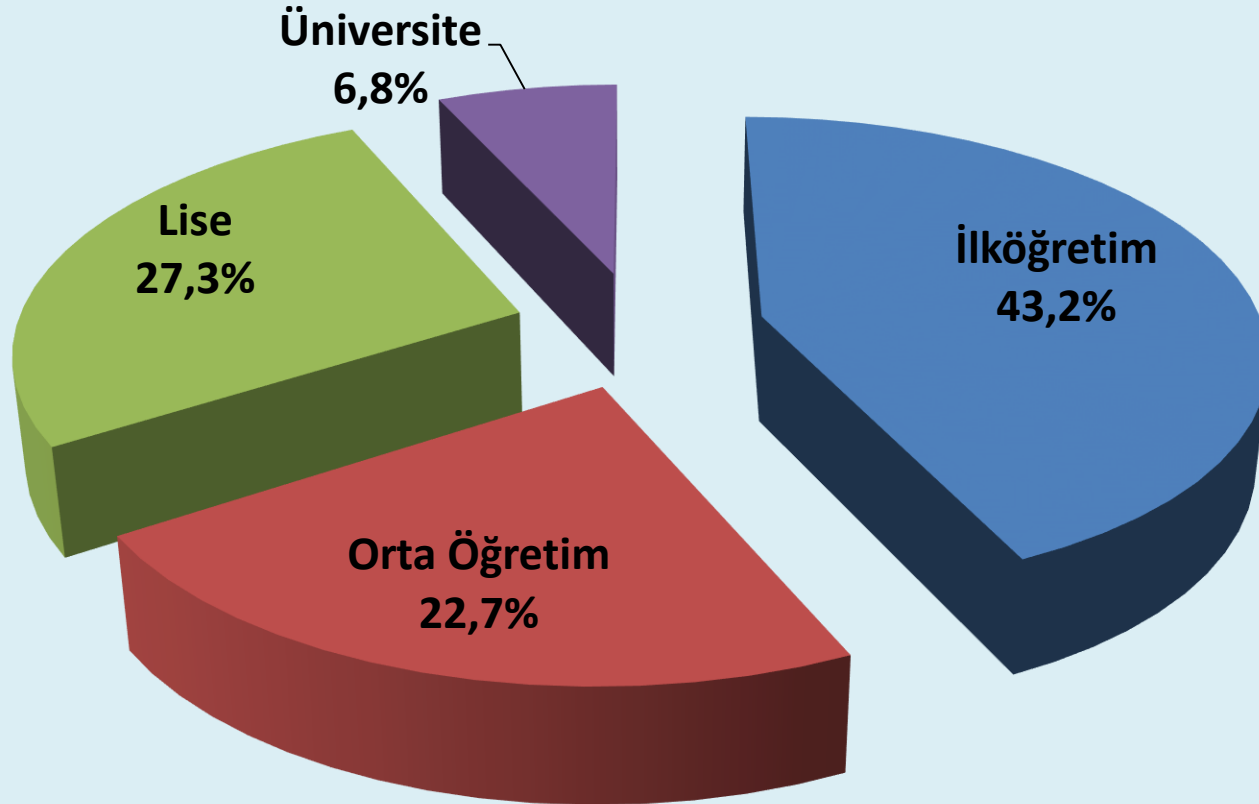

Balıkçıların Yaş Dağılımı

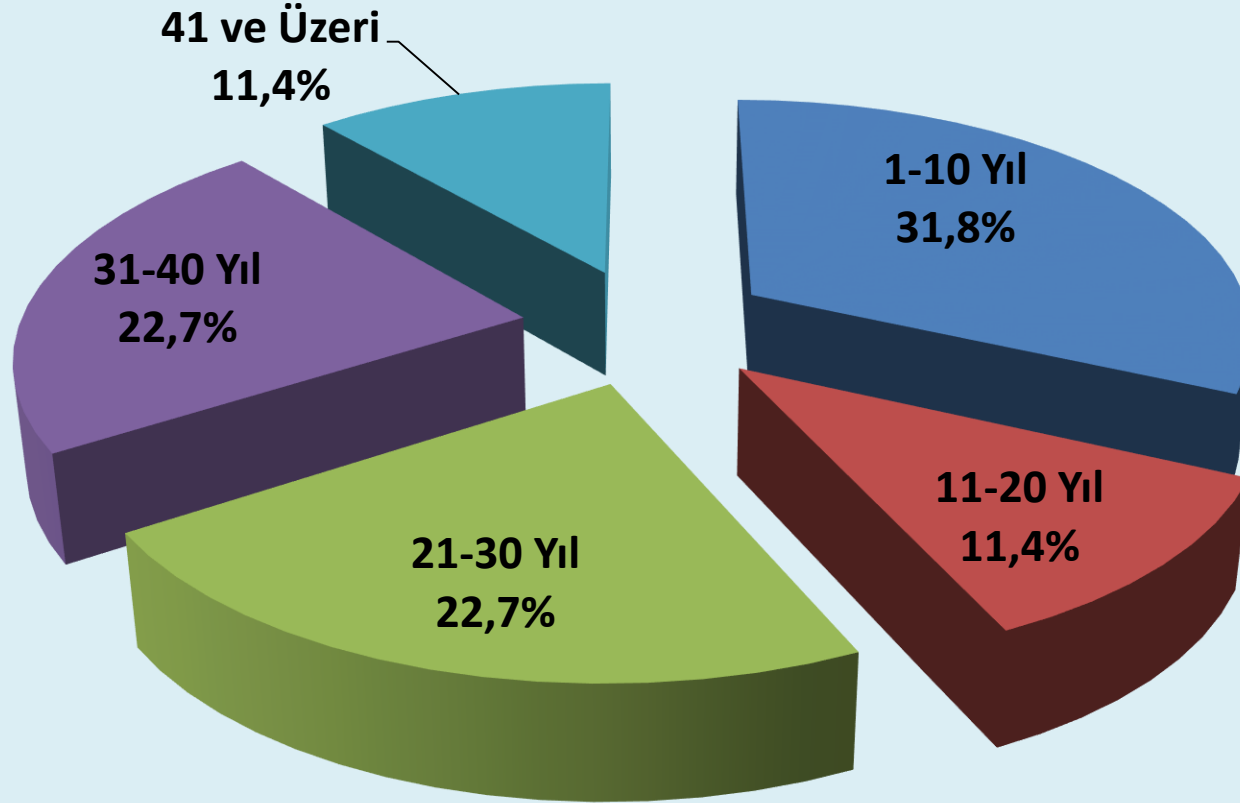

Balıkçıların Eğitim Durumu

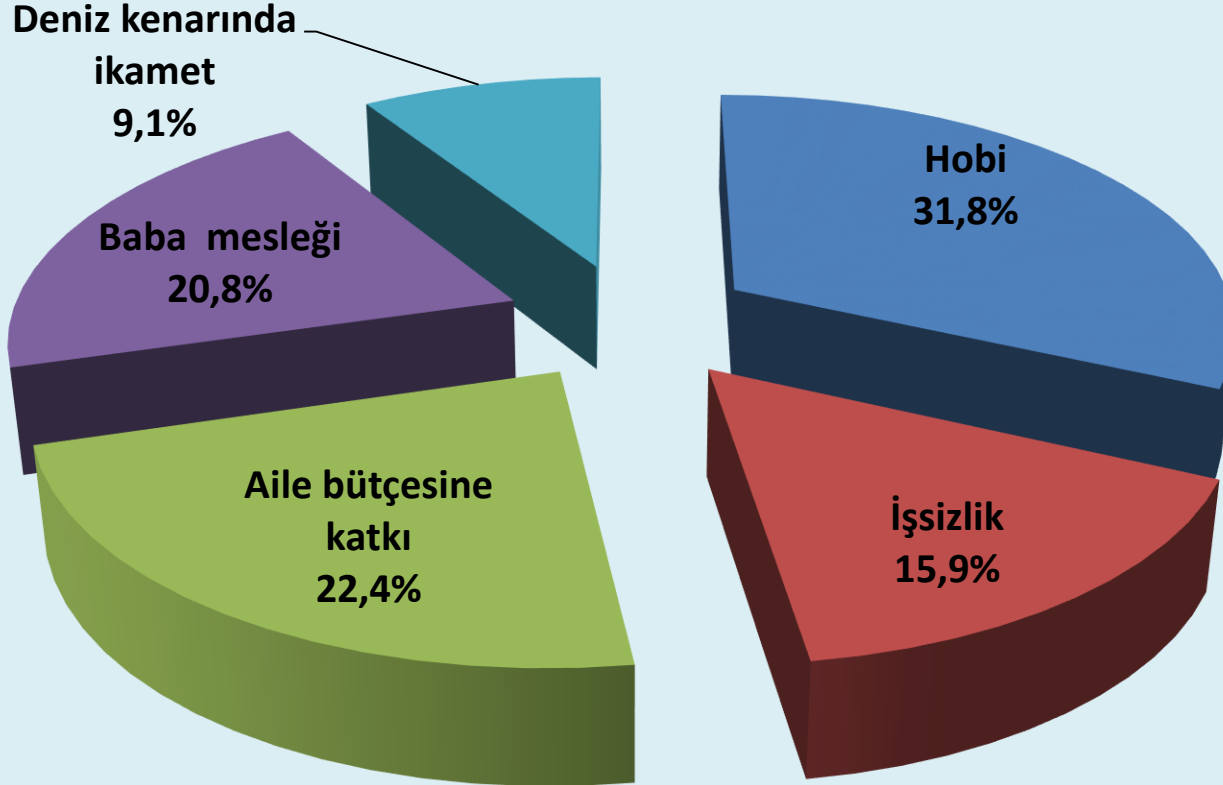

Balıkçıların Meslek Tecrübeleri

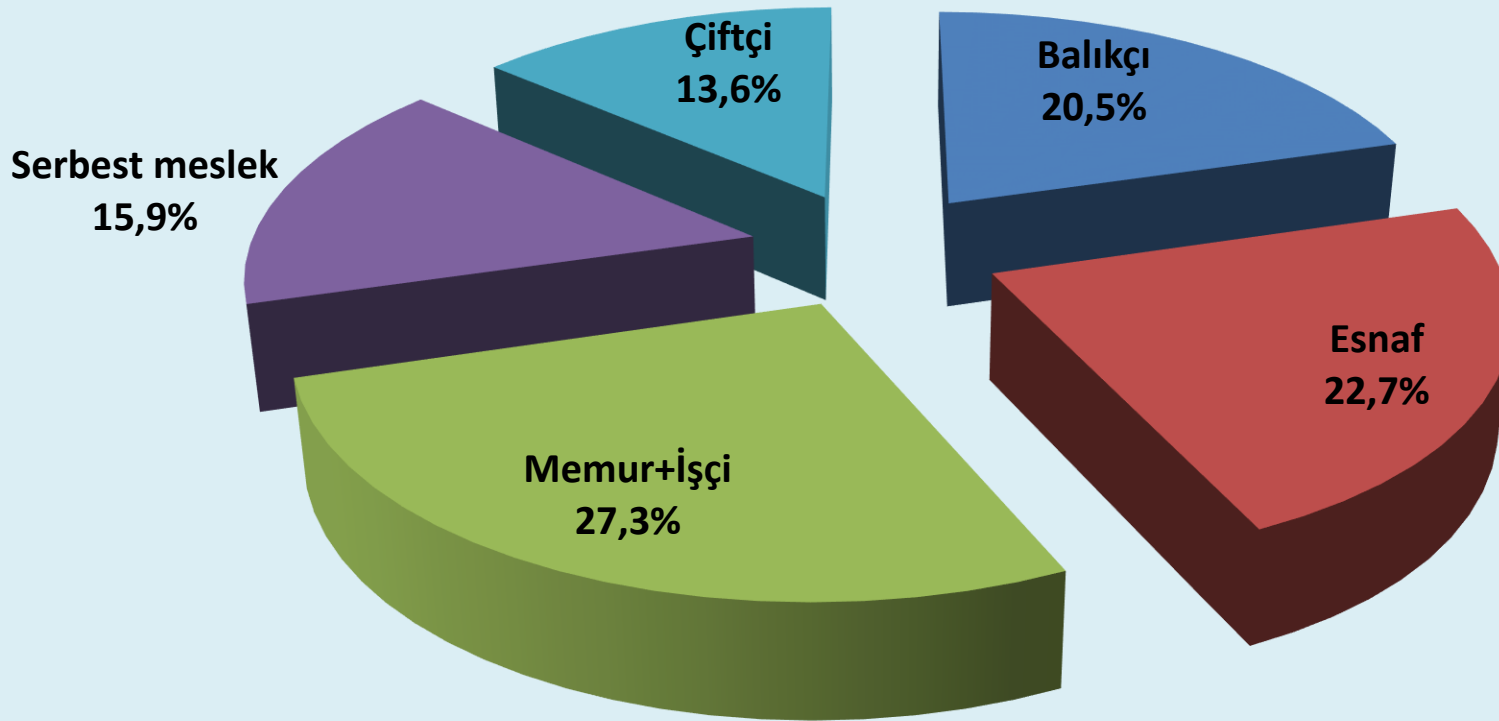

Balıkçılığı Seçme Nedenleri

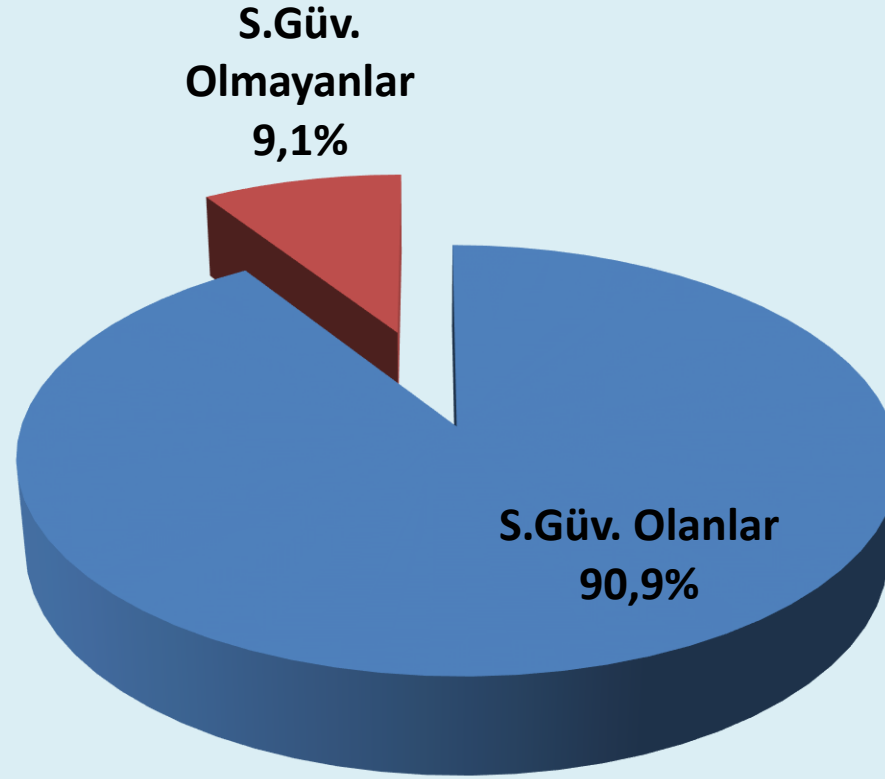

Balıkçıların Baba Mesleği

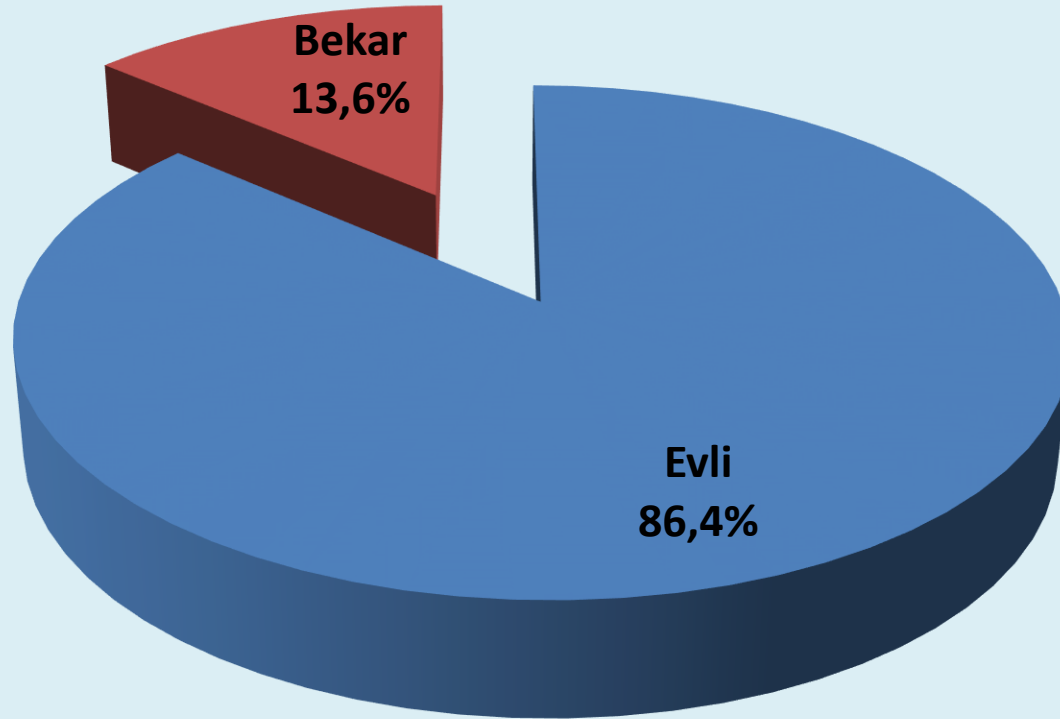

Balıkçıların Sosyal Güvenlik Durumu

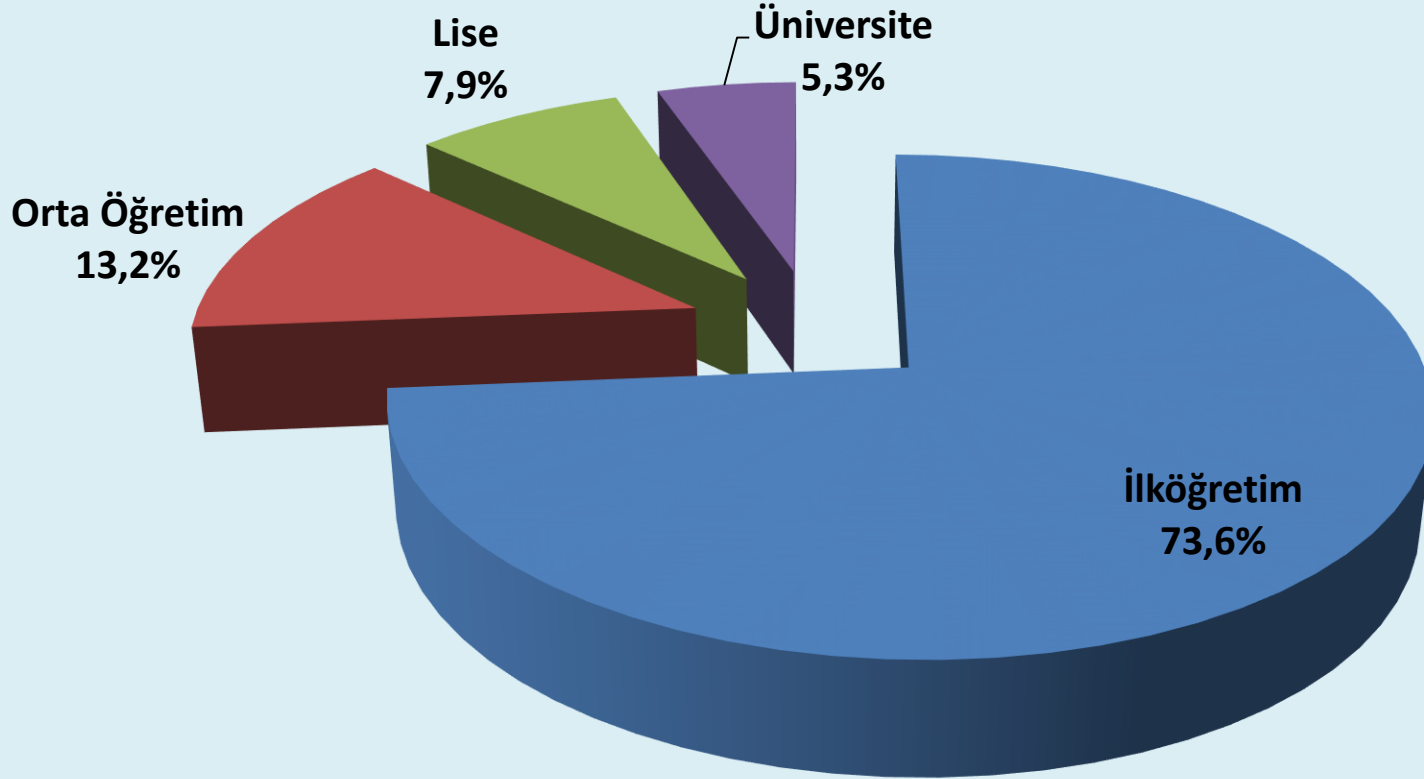

Balıkçıların Medeni Durumu

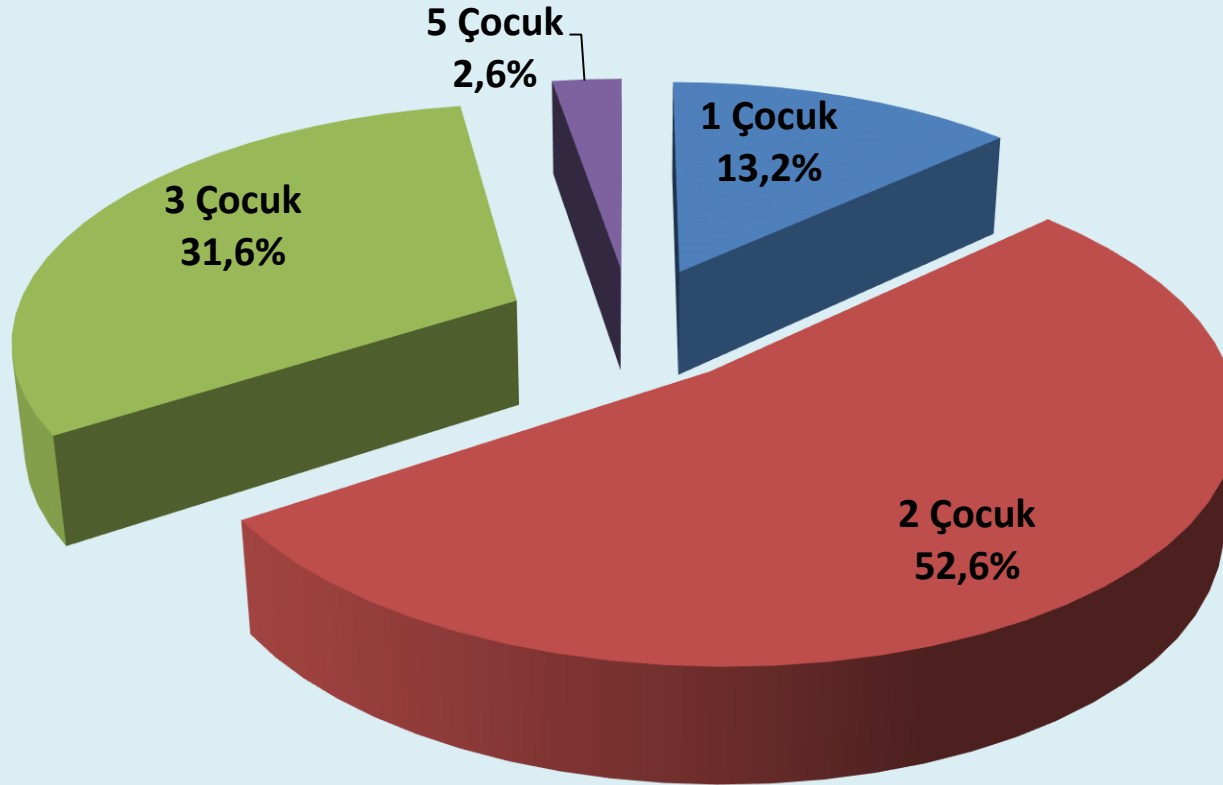

Balıkçı Eşlerinin Eğitim Durumu

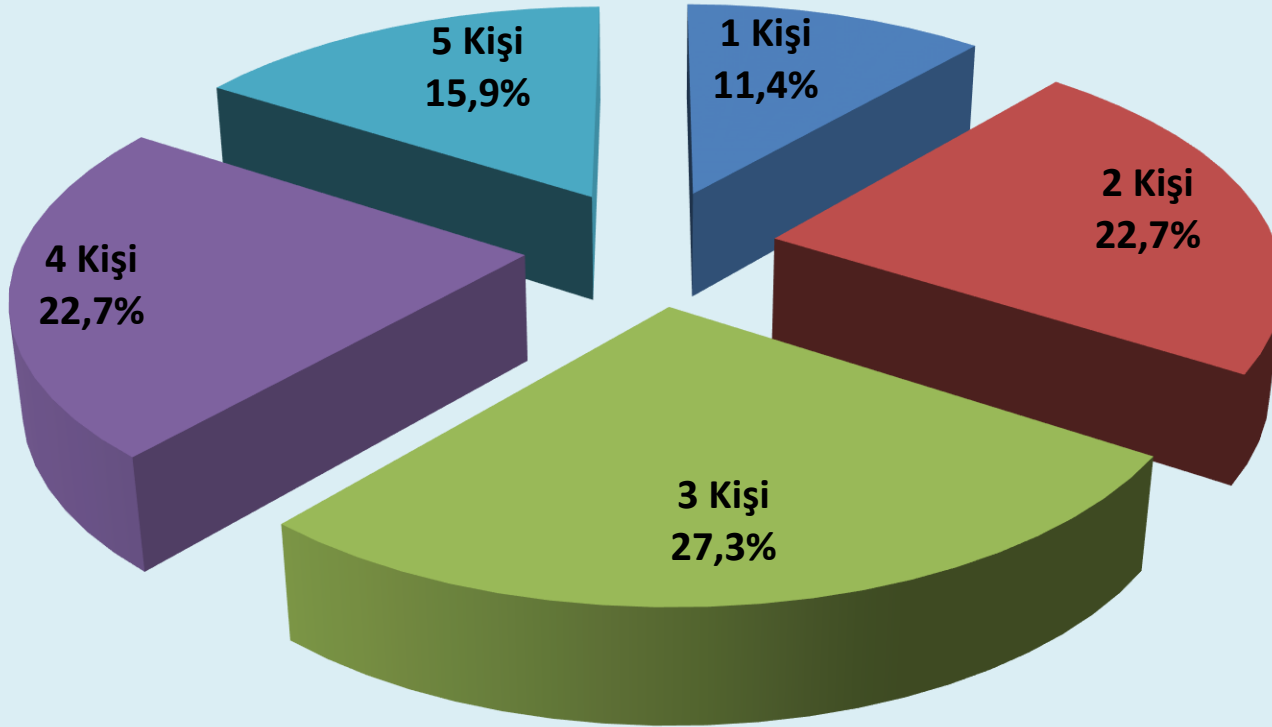

Balıkçıların Çocuk Sayısı

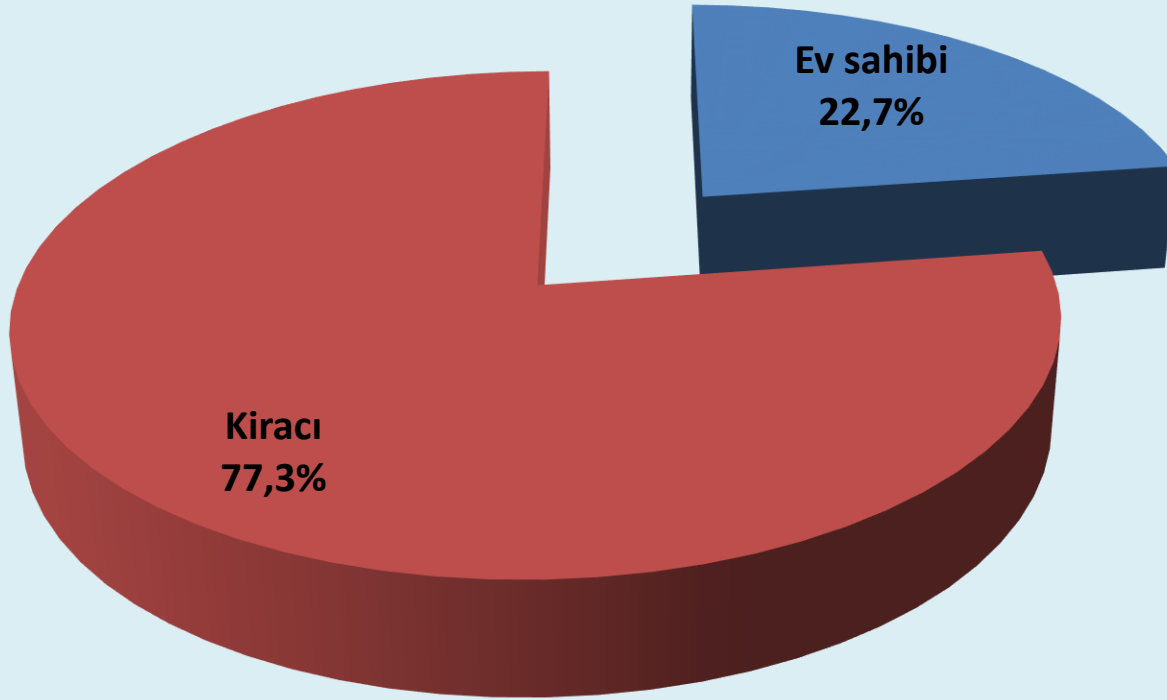

Balıkçıların Hane Halkı

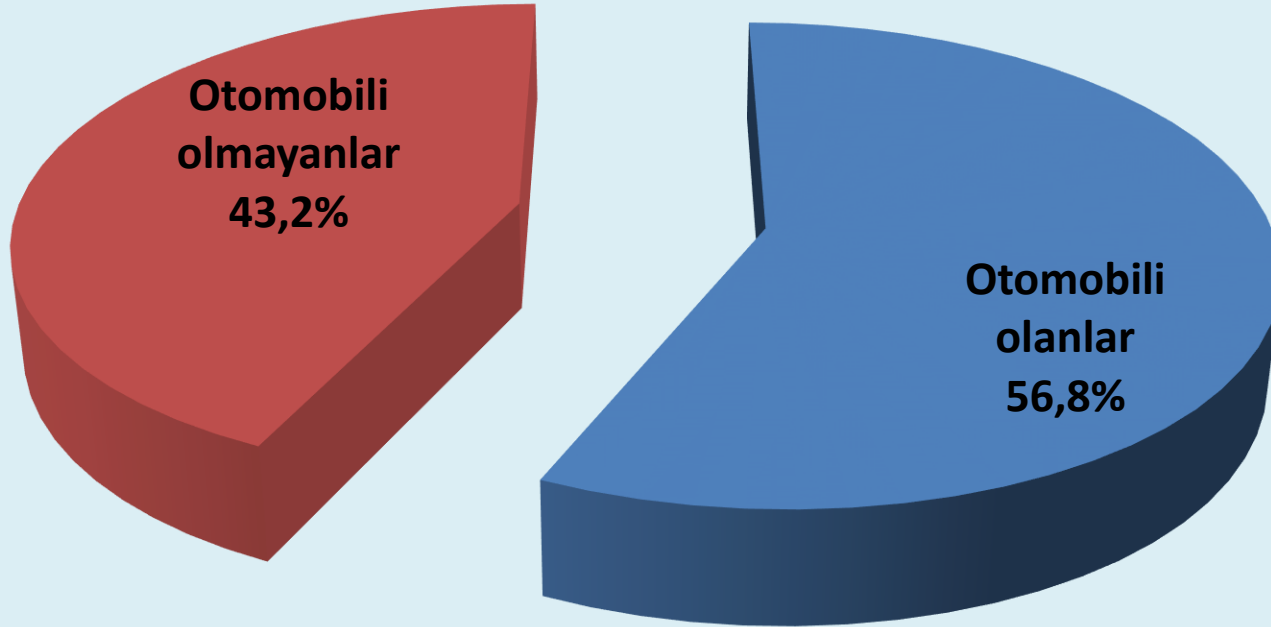

Balıkçıların Ev Mülkiyeti

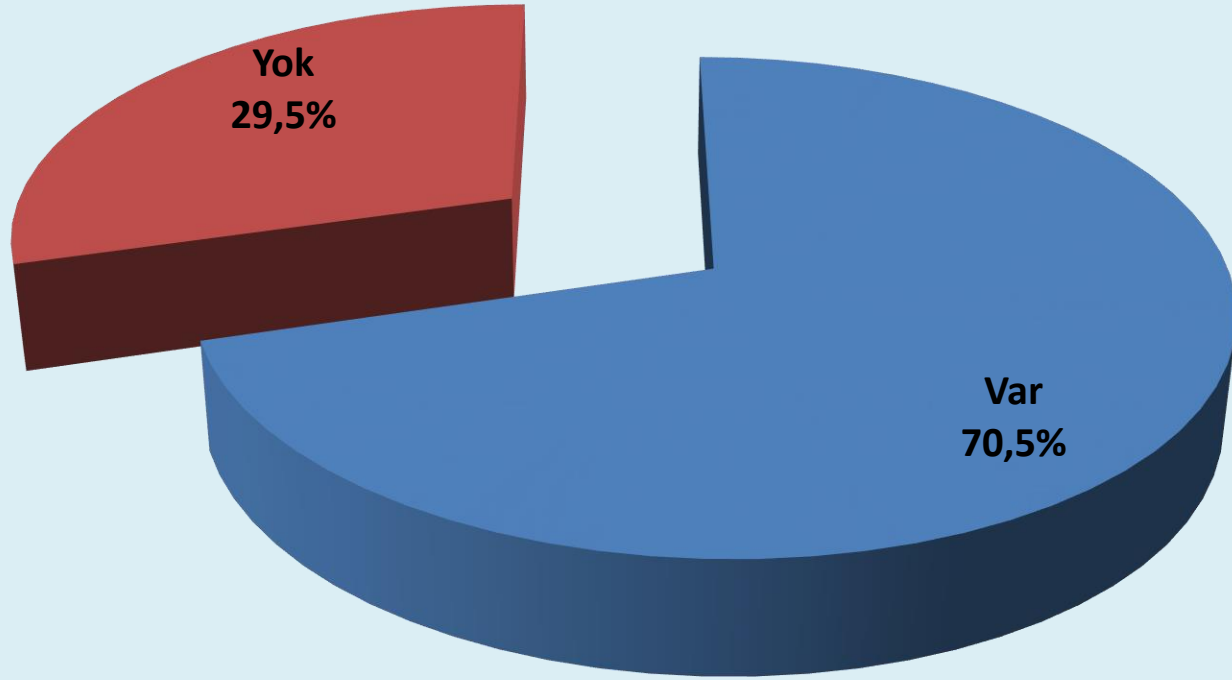

Balıkçıların Otomobil Mülkiyeti

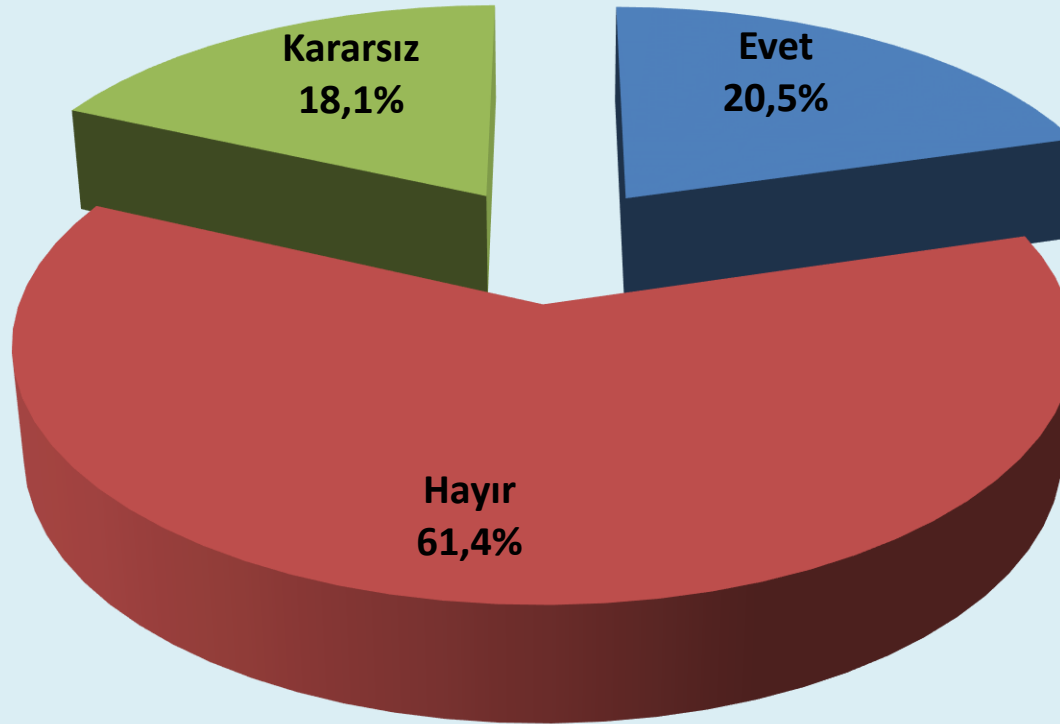

Balıkçılık Dışındaki Geliri

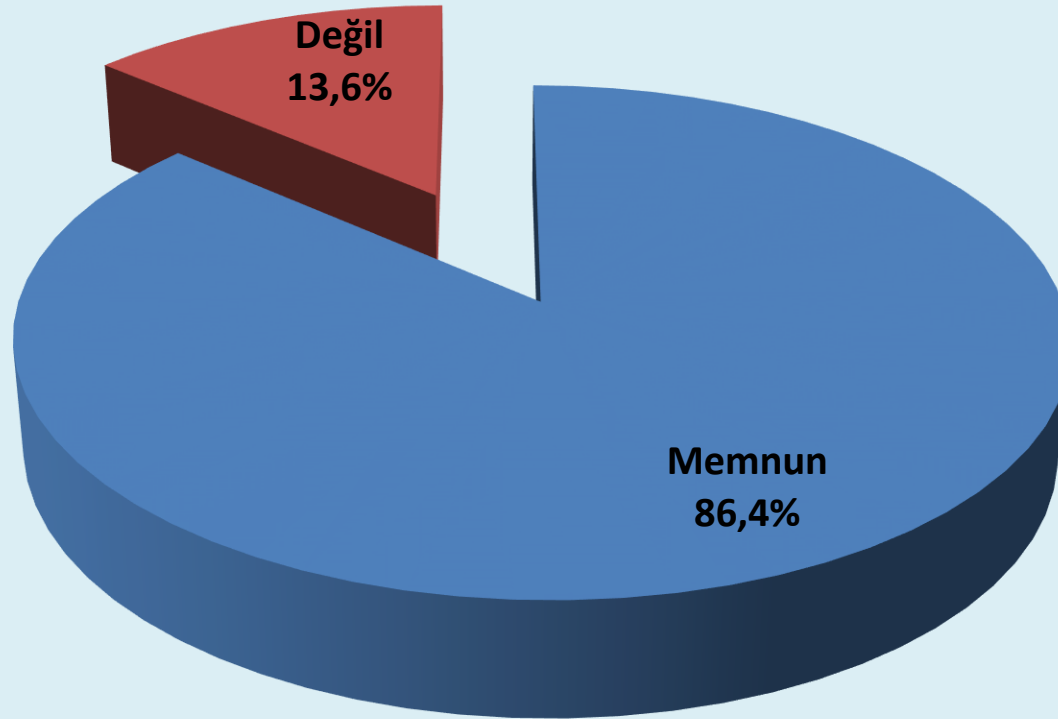

Balıkçılığı Bırakıp Bırakmaması

Kooperatif Memnuniyeti

Sonuç

- Yapılan bu araştırmada **Şile Su Ürünleri Kooperatifi** Karadeniz kenarında büyük bir limanda faaliyetlerini sürdürmektedir.
- Balıkçı barınağı ve çekek yerlerinin olması, kooperatifin idari bürosu, av malzeme deposu, balıkçıların avcılık dışında zaman geçireceği bürolarının olması kooperatif açısından avantaj sağlamaktadır.

Sonuç

- Bu avantajların yanında dezavantajları da mevcuttur.
- Balık halinin uzak olması nedeniyle yakalanan su ürünlerinin satışında çeşitli problemler yaşanmaktadır.
- Soğuk hava deposunun ve kooperatife ait balık satış yerinin olmaması nedeniyle pazarlamanın kooperatif kanalıyla değil bireysel olarak pazarlandığı sorun yaratmaktadır.

Teşekkür

Bu çalışmanın yapılması esnasında anketlere olumlu cevap veren ve bilgilerinden yararlandığımız **Şile Su Ürünleri Kooperatifi** yöneticilerine ve kooperatife ortak olan balıkçılara teşekkür ederiz.

